Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет журналістики

Степан Кость

АНАЛІТИЧНА ЖУРНАЛІСТИКА

Навчальний посібник

Львів
2026

УДК 070-028.45:004.8](075.8)
К 75

Р е ц е н з е н т и :
кандидат наук із соціальних комунікацій **В. Гандзюк**
(Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського);
кандидат історичних наук **Ю. Романишин**
(наукова бібліотека імені Василя Стефаника НАН України);
кандидат філологічних наук **С. Хороб**
(Карпатський національний університет імені Василя Стефаника)

Рекомендовано
до друку Вченою радою Львівського національного університету імені Івана Франка
(Протокол № 92/12 від 3 грудня 2025 року)

Кость Степан

К 75 Аналітична журналістика : навч. посібник / Степан Кость. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2025. – 284 с.

ISBN 978-617-10-0975-2

У навчальному посібнику порушують важливі проблеми, пов'язані з аналітичною журналістикою. Йдеться, зокрема, про такі теми, як штучний інтелект і журналістика, жанри і формати аналітичної журналістики цифрової доби, логіку і журналістику, види аргументації, візуалізацію журналістського тексту. Автор стверджує, що саме в розвитку аналітичної журналістики треба вбачати збереження її як суспільного інституту і професії.

Для викладачів і студентів факультетів журналістики.

УДК 070-028.45:004.8](075.8)

ISBN 978-617-10-0975-2

© Кость Степан, 2026
© Львівський національний університет імені Івана Франка, 2026

ЗМІСТ

ВСТУП 5

Розділ І. **АПОЛОГІЯ АНАЛІТИЧНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ** 8

1.1. Аналітична журналістика як вид: суть, ознаки, особливості ..8
1.2. Різновиди аналітичної журналістики 23
1.3. Журналістика і штучний інтелект 34
Питання для обговорення 51
Завдання 51

Розділ ІІ. **ЖАНРИ І ФОРМАТИ** 52

2.1. Традиційні жанри аналітичної журналістики 52
2.2. Жанри і формати журналістики цифрової доби 68
Питання для обговорення 78
Завдання 78

Розділ ІІІ. **ТЕМИ ДЛЯ АНАЛІТИКИ** 79

3.1. А що таке тема, проблема, текст? 79
3.2. Теми й цінності 94
3.3. Повторюваність тем і «вічні» теми української журналістики 104
Питання для обговорення 122
Завдання 122

Розділ ІV. **РОБОТА НАД ТЕКСТОМ. КОНЦЕПЦІЯ** 123

4.1. Як писати аналітику 123
4.2. Про вміння думати (і аналізувати) 137
4.3. Концепція і концептуальність мислення 152
Питання для обговорення 165
Завдання 165

Розділ V. **ЛОГІКА Й АРГУМЕНТАЦІЯ** 166

5.1. Логіка в журналістській аналітиці 166
5.2. Доведення і (чи) переконування 174
5.3. Артур Шопенгауер про логіку, еристику й «викрутаси» 188
5.4. Публіцисти силогізмами не пишуть… 202
5.5. Тропи і фігури: аргументи, засоби переконування, прикраси? 215
5.6. «Ауфштанд» Сократа і … журналістика (вчинок як аргумент) 226
Питання для обговорення 245
Завдання 245

Розділ VI. **ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ЖУРНАЛІСТСЬКОГО ТЕКСТУ** 246

6.1. Журналістський текст і візуалізація 246
6.2. «Зображення вартує тисячі слів…» (інфографіка як вид візуалізації) 260
Питання для обговорення 271
Завдання 271

«ЗОЛОТИЙ ПЕРЕТИН» І … ЖУРНАЛІСТИКА (*замість післямови*) 272

Список літератури 277
Іменний покажчик 280

ВСТУП

Людство розвивалося думаючи, осмислюючи, переосмислюючи й удосконалюючи форми думання. Предметом цих роздумів було все: від побутових ситуацій до осмислення філософських проблем, над якими сучасні мислителі продовжують роздумувати попри те, що їх порушували в давні часи Китаю, Індії, Близького Сходу, європейського античного світу (К. Ясперс писав про осьовий час західної цивілізації, а це близько 500 р. до н. е.). Проте філософські проблеми – це лише частина інтелектуальних роздумів людства, бо без думання, без думки не обійтися в кожній сфері життєдіяльності. Власне будь-яке заняття, професію, вид життєдіяльності, суспільний інститут можна оцінювати на підставі того, яке місце вони посідають в інтелектуальних роздумах і зусиллях суспільства. Не є винятком і журналістика. Щоправда, треба зважати на те, що виникла вона не відразу, що спочатку були лише прототипи журналістики, що функції журналістики держава і суспільство реалізували в інших формах.

Апогей розвитку журналістики – це XX століття, коли їй ще вдавалося поєднувати дві основні функції: інформаційну й аналітичну (зрештою, й цілу низку інших функцій). Технологічний прогрес завжди збагачував і розширював можливості журналістики як суспільного інституту і творчої професії. Це стосувалося не лише інформаційної журналістики. Уже кінець XX століття засвідчив, що журналістика втрачає пріоритет у повідомленні інформації у зв'язку з розвитком інформаційно-комунікаційних технологій і появою інтернету. Саме тоді й почала формуватися інша концепція функціонування журналістики як суспільного інституту: трансформація журналістики із засобу повідомлення інформації у своєрідний аналітичний центр. Інакше кажучи, мова йшла про розвиток аналітичної журналістики як стратегії виживання й розвитку традиційної журналістики. Ця ідея – замість спеціалізації «літературна робота в редакціях газет…» ввести спеціалізацію «аналітична журналістика» – не відразу здобула схвалення й підтримку, оскільки авторитетні теоретики навіть на початку XXI століття, в нових комунікаційно-технологічних умовах функціонування журналістики й появи нових медіа, продовжували вважати, що основна функція журналістики – це інформування. Скажімо, професор В. Здоровега теж дотримувався думки, що «…все ж сучасна журналіс-

тика – це насамперед новини» («Теорія і методика журналістської творчості», 2004). Після російськомовної монографії «Слово – теж діло» (1979), у 80–90-х роках В. Здоровега не написав більше жодної наукової монографії про стан і тенденції розвитку сучасної журналістики, хоча появилося кілька видань підручника «Теорія і методика журналістської творчості». Зате багато дражливих проблем теорії та практики журналістики він порушив у своїй публіцистиці на початку 2000-х років у відомих українських виданнях («День», «Дзеркало тижня»). Збірку публіцистики В. Здоровеги я видрукував у збірнику праць кафедри української преси і дослідницького центру історії західноукраїнської преси «Пресознавчі студії: історія, теорія, методологія» (2007, випуск 2(8)), присвяченому пам'яті професора В. Здоровеги. Суть і актуальність міркувань автора засвідчують назви статей – «До чого подібний слон, або декілька думок про мас-медіа і журналістів у сучасному світі» (2002), «Чи й далі соромитимемося говорити правду?» (2001), «Не сотвори собі гомункулуса» (2001), «Сила і безсилля слова» (2002), «Продавати працю, а не совість» (2004), «Влада інтелекту, а не інтелектуальне прислужництво» (2004), «Аналітика замість маніпуляцій» (2005, інтерв'ю), «Менше любительства та експромту» (2005), «Тотальний обман як складова системи» (2005) та ін. Це прекрасний взірець публіцистики – концептуальної, з переконливою аргументацією й обґрунтованими висновками у поєднанні з літературною майстерністю. Це справді професорська публіцистика, в якій автор практично спростував своє ж твердження про важливість новин і довів, що саме аналітика є основою сучасної журналістики. У цих публікаціях професор В. Здоровега реалізував себе як той вчений, який розуміє виклики доби і спроможний відповісти на них.

Суспільна вагомість аналітичної журналістики зумовлена не лише технологічним чинником. Аналітична журналістика – це ознака громадянського суспільства, це свідчення його інтелектуального й морального рівня. Це в тоталітарній державі досить пропаганди й концепції «батога і пряника», щоб маніпулювати аудиторією.

Безперечно, що наявність спеціалізації «аналітична журналістика» на кафедрі української преси зобов'язує мати відповідні навчальні посібники. Досі кафедра могла запропонувати студентам лише «Системний аналіз» О. Романчука, який, зрозуміло, не охоплював усіх можливих складних аспектів і проблем аналітичної журналістики. Щоправда, на кафедрі були й інші видання, в яких частково йшлося і про проблеми, пов'язані з аналітичною журналістикою. Я маю на увазі такі посібники, як «Вступ до журналістики», «Методологія дослідження соціальних комунікацій (тео-

рії та історії журналістики»), «Публіцистика Івана Франка», монографію «Журналістика і творчість».

Аналітичну журналістику цифрової доби й прискореного розвитку й використання технологій штучного інтелекту давно вже перестали пов'язувати лише з вивченням т. зв. аналітичних жанрів. Ось чому в навчальному посібнику йдеться не лише про відомі й традиційні аналітичні жанри, а й про нові формати, зумовлені сучасними технологіями. Йдеться в посібнику про пошук тем і проблем, про аргументацію та її різновиди (маю на увазі не лише використання аргументів згідно з вимогами логіки, а й використання тропів і стилістичних фігур); не є зайвою й розповідь про еристику Шопенгауера, а це вже стосується використання «позалогічних» прийомів доведення, але які узгоджуються із «логікою» журналістики. Новим і перспективним є підрозділ про штучний інтелект, про позитивні й негативні аспекти його використання, а також про візуалізацію й інфографіку в журналістському тексті.

На мою думку, навчальний посібник можна використати як у читанні курсу «Теорія та методика журналістської творчості», так і в підготовці та читанні спецкурсів «Аналітична журналістика», «Аналітичні жанри й формати журналістики цифрової доби», «Візуалізація журналістського тексту», «Особливості доведення в журналістиці», «Журналістика й логіка», «Журналістика і штучний інтелект».

Посібники, підручники, монографії – обов'язковий елемент навчального процесу. Але жоден посібник чи підручник не зробить студента талановитим, не навчить його думати й писати. Відомий американський письменник С. Моем стверджував, що є три правила, як писати роман, але ніхто їх не знає. Не менш відомий Ґ. Ґ. Маркес одне із цих правил, очевидно, знав, бо вважав так: «Людина вчиться писати, пишучи». Це було добре правило для минулого. Але що робити нині, коли студенти вміють використовувати штучний інтелект для написання текстів? Безперечно, потрібна креативна участь обох суб'єктів навчального процесу – викладача й студента.

«ЗОЛОТИЙ ПЕРЕТИН» І … ЖУРНАЛІСТИКА

(*замість післямови*)

Безперечно, йдеться про аналітичну журналістику. Є у Дмитра Донцова стаття «Боротьба за молодь» (це 1931 рік), а в ній такі слова: «…Господь наділив людський розум проклятою здатністю критики». Дещо уточнимо: «прокляту здатність» не треба розуміти буквально, «критика» – це критичне мислення, найсуттєвіша ознака саме аналітичної журналістики. А спроможність мислити (і мислити критично) треба сприймати як найвищий і закономірний Божий дар, тому поява «золотого перетину» у поєднанні із «аналітичною журналістикою» – не така вже й випадковість.

Нещодавно в інтерв'ю одна викладачка престижного львівського університету висловила власну думку про штучний інтелект, Її думка як аналітика про використання штучного інтелекту в навчальному процесі, про його негативний вплив на мислення є слушною. Проте якось флегматично (чи, може, й приречено) героїня інтерв'ю визнала, що молодим людям складно читати довгі тексти, сприймати інформацію великими блоками, що люди відучуються сприймати, аналізувати інформацію («Детектор Медіа» від 24 липня 2025 року). Якщо це так, то подібна тенденція шкідлива й небезпечна. Вона не лише збіднює навчальний процес, але й загрожує зникненням тієї журналістики, що прагне не повідомляти, не зосереджуватися на кліпах і відео, а прагне думати, аналізувати, полемізувати, переконувати. Ми опинилися перед альтернативою: або пасивно погодитися з цією тенденцією і в такий спосіб підтримувати її та утверджувати, або навпаки – навчати студентів думати, роздумувати і … писати «довгі» тексти. Проте суть проблеми – не в обсязі текстів, а в тому, чи сучасна молода людина (студент) навчиться самостійно думати, чи ми, викладачі, спроможні навчити його думати. Та вся історія homo sapiens'a – це процес розвитку мислення, що відображений у досягненнях гуманітарних наук і науково-технічного прогресу (і було би гріхом не згадати про горезвісний штучний інтелект, який приносить не лише користь, але й зло, бо може бути небезпечним). І якщо частина людства, суспільства втрачає спроможність думати або не хоче, не вміє думати чи перекладає це на окремих осіб чи на «розумні» машини – це небезпечно.

Ми існуємо, поки думаємо. Це та закономірність, яка пронизує усе наше життя і яка неминуче стосується журналістики як суспільного ін-

ституту, як творчої діяльності і саме аналітичної журналістики. Загалом вважають, що «золотий перетин» – це універсальний прояв структурної гармонії, тобто гармонії між елементами структури, а найповніше визначення цього поняття таке: менша частина відноситься до більшої, як більша до цілого. Ця величина і становить приблизно 1,618… Пояснимо детальніше.

Зазначимо, що Лука Пачолі (1445–1517) відкрив «золотий перетин» для бухгалтерії! Він уперше науково пояснив це поняття у книзі «Божественна пропорція». Через це йому й приписують авторство ідеї «золотого перетину». Кажуть, що її ілюстрував Леонардо да Вінчі. А що ж тоді журналістика, якщо навіть бухгалтери розуміються на «золотому перетині» і як вивести баланс? Адже «золотий перетин» стосується практично всього сущого («золотий перетин» називають ще «золотою пропорцією». Проте, на нашу думку, найкраще з різних визначень – «Божа або Божественна пропорція»). «Золотий перетин» (цей термін використовують найчастіше) був відомий Піфагору (а це VI століття до Христа), а згодом і Евкліду (III століття до Христа). Існує припущення, що Піфагор запозичив це знання чи в єгиптян («золотий перетин» або «золоту пропорцію» єгипетські будівничі використали у спорудженні піраміди Хеопса, наприклад), чи у вавилонян. Але відомі античні греки визнавали цю пропорцію, хоча й не називали її «золотим перетином». У XIII столітті Фібоначчі (т. зв. чисельний ряд Фібоначчі) відкрив певну залежність: «золотий перетин» виникає тоді, коли наступне число є сумою двох попередніх, а співвідношення між двома сусідніми числами дорівнює приблизно 1,618… Цей «золотий перетин» можна зауважити скрізь: у живій і неживій природі на землі, в космосі (рух планет у нашій сонячній системі і рух галактик). Цікаво було дізнатися, що візерунки на листі дерев, насіння соснових шишок розташовані згідно зі «золотим перетином», що насіння соняшника та інших рослин теж розташоване за принципом чисельного ряду Фібоначчі, тобто розташоване по спіралях, співвідношення між якими дорівнює приблизно 1,618… І це ще раз підтверджує думку про єдиного Творця цієї закономірності (від Томи Аквінського – п'ятий доказ існування Бога). Отже, є щось спільне (наявність «Божої пропорції») між кількістю пелюсток у квітці і картинами Леонардо да Вінчі, Рафаеля чи скульптурами Мікеланджело, між будь-якою твариною і людиною. Леонардо да Вінчі на відомому рисунку показав вплив цієї закономірності («золотого перетину») на будову тіла людини, тобто співвідношення розмірів частин тіла.

«Золотий перетин» чи «Божественна пропорція» диктує людині використання цієї закономірності. І тому це проявляється в мистецтві, в

архітектурі, скульптурі, кінематографі, фотографії, дизайні, зрештою – в побутовій діяльності. Людина, послідовно (усвідомлено чи підсвідомо) втілюючи «Божественну пропорцію», стає ніби співтворцем світу (у певних і визначених межах, скажімо так).

Можна зрозуміти тих філософів, які довели пропорції «золотого перетину» до абсолюту, вважаючи їх універсальними для всіх явищ світу і Всесвіту. Щоправда, були великі постаті, які навіть не згадували про «золотий перетин», але в своїй діяльності саме на нього й спиралися. Наприклад, відомий архітектор – новатор Ле Корбуз'є (автор таких праць, як «Архітектура XX століття» і «Модулор»). Він недооцінював, на думку фахівців, архітектурний досвід минулого, але в своїх книгах зазначав, що засоби вимірювання походять від математичної закономірності людського тіла – математика граціозної, чіткої й визначеної, заснованої на гармонії. Знавці вважають, що саме спираючись на числовий ряд Фібоначчі, Ле Корбуз'є будував свою лінійну шкалу пропорційних розмірів. До речі, емблема його «Модулору» (системи пропорційних величин) – грубувата, перебільшено мускуляста чоловіча постать із піднятою рукою – це лише повторення досвіду Леонардо да Вінчі, генія високого Відродження, хоча для сучасних архітекторів воно мало практичне значення.

Зрозуміло, що прямолінійне, буквальне застосування числа 1,618…, цієї «Божої пропорції», до характеристики й розуміння природи журналістики було би наївне й некоректне. Йдеться, безперечно, про фігуральне тлумачення цього поняття. Щоправда, журналістика як певний вид творчої й інтелектуальної діяльності теж не може не підлягати певним законам. Якщо «Божа пропорція» – всюдисуща, якщо вона як закономірність означає гармонійність, виправдані пропорції, що не суперечать функціональності та єдності функціонування, органічності цілісності й зв'язків між елементами якоїсь системи, то «Божу пропорцію» цілком виправдано й ефективно можна використати у сфері журналістики. Попри всю свою специфіку як суспільного інституту й виду творчої й інтелектуальної діяльності, журналістика не є й не може бути явищем позасистемним, таким, що випадає із загальної світобудови. Цей зв'язок опосередкований через раціональність журналістики як інституту, через наявність у ній думки, ідеї, що не виходять за межі логічного й морального контексту. Інша річ, що суспільство (тоталітарне, авторитарне чи з «керованою» демократією) або ж індивідуальна воля деформують природу журналістики. Аномалії й винятки не означають, що журналістика може не підлягати жодним законам, закономірностям, правилам.

Ті дослідники, які пророкують смерть журналістики як інституту і професії, не розуміють, що журналістика як форма ставлення до дійсності (не як форма чи спосіб пізнання) виконує своє певне функціональне призначення поряд з наукою чи мистецтвом. Місійність журналістики не зникає через те, що вона втратила першість у сфері інформування, повідомлення. Навпаки, вона зросла, бо пов'язана з необхідністю бути аналітичною, стати своєрідним «мізковим» (аналітичним) центром. Якщо раніше ми вважали, що трансформацію журналістики треба розглядати не в системі технологічних змін (бо технологічний прогрес безумовний і невпинний), а в системі політичній, то тепер додамо – і в системах інтелектуальній та моральній. У демократичному суспільстві аналітична журналістика є органічним і обов'язковим елементом. Її не замінять ні соціальні мережі, ні фрілансери, ні блогери, ні громадські журналісти, оскільки така журналістика – як аналітичний центр: виконує функції не лише «сторожового пса» демократії, посередника між владою й суспільством, яка контролює владу, усвідомлюючи, що державність, національні й загальнолюдські цінності треба захищати. Якщо, наприклад, негативна (антидержавна, антинаціональна, антисуспільна) подія може викликати в соціальних мережах спонтанну емоційну реакцію, то зреагувати на таку подію – професійний обов'язок аналітичної журналістики. Не замінять фрілансери, постери, блогери і громадські журналісти професійного журналіста – інтелектуала, людину творчу, для якої журналістика – це покликання і місія, пристрасть і спосіб життя. Не замінять професіонала, який вміє аналізувати й узагальнювати. Якщо реакція фрілансера, блогера, громадського журналіста на негативну подію – це свідчення їхньої громадської позиції, їхньої відваги й мужності (бо іноді йдеться про небезпеку для життя), то для професійного журналіста – це ще й професійний обов'язок. Такий журналіст не може мовчати тоді, коли всі інші голоси громадської думки мовчать. Зрештою, детальніше про ці речі написано в монографії «Журналістика й творчість».

Той самий ШІ стверджує, що «золотий перетин» як математичне співвідношення застосовують у журналістиці та медіа для створення вільно збалансованих та естетично привабливих композицій у дизайні, верстці, оформленні статей, логотипів та фотографій, що робить контент зрозумілішим та приємнішим для читання. Слушно, проте ми пропонуємо ширше застосування «золотого перетину» в журналістиці, хоча це скидається на фігуральне тлумачення цього поняття.

Зважаючи на переглянуті і прочитані тексти, що стосуються середини XIX – початку XXI століття, вважаємо, що журналістика справді

може бути рутинною, некреативною, буденною. Журналістський конвеєр жорсткий, отож журналіст, аналітик не може чекати на натхнення, хоча воно й допомагає, як і в мистецтві. Не віримо у «творчість» журналістики в тоталітарному й авторитарному суспільстві, оскільки там може бути лише «лжетворчість». Віримо в журналістську творчість з «Божою іскрою», тією, що виносить будь-яку діяльність на висоти людського духа, у творчість, що пов'язана із творенням і утвердженням нових духовних цінностей, яка пов'язана з жертовністю автора і найвищим напруженням інтелектуальної та моральної енергії журналіста, коли його слово стає ділом, а персоніфікована журналістська діяльність виходить за межі особистого вчинку і набуває суспільної значущості; коли журналіст ніколи не втрачає внутрішньої свободи і спроможний на громадський вчинок; коли в журналістиці поєднується логіка мислення, переконлива аргументація й висока літературна майстерність (тобто форма втілення важливих ідей, концепцій, смислів). Вважатимемо, що знання і вміння, розум і почуття, моральність і принциповість, відвага і відповідальність, знання мови й літературний талант, обов'язок і жертовність чи й самопожертва (поєднання цих властивостей може бути в різних комбінаціях) і гарантуватиме шлях до гармонійності цілісності, досконалості, за якими і є ота «Божественна пропорція» – 1,618…

Таку журналістику й можна пов'язувати із «золотим перетином». Але ми не спрощуємо складність творчого процесу. «Золотий перетин» – це справді вищий прояв структурної та функціональної досконалості цілого, його окремих частин (у мистецтві, техніці, природі), це гармонійне поєднання різних частин, про що вже йшлося. А як бути, якщо хиби аргументації поєднуються із легкістю імпресивної манери письма, неглибоке знання предмета – з експресією вислову, невибаглива мова – з тією вірою, що горами рухає, невдала композиція й нехитре слово – з жертовним вчинком автора? Проте незмінною є вимога думки, правди й людяності як прагнення до «золотого перетину».

…Є у видатного скульптора Родена твір «Мислитель» – атлетична фігура чоловіка, який напружено думає. Скульптура мала бути розміщена на «воротах пекла» (вхід чи портал до Музею декоративного мистецтва). Роден відтворив риси людини-мислителя. Скульптура не є, безперечно, логотипом аналітичної журналістики (до речі, виготовили понад двадцять копій цього шедевра, але є й десятки його гумористичних реплік). Проте людина, яка думає пристрасно, з вірою, переконано, могла стати символом аналітичної журналістики, адже думка – похідна від логіки Всесвіту, від його абсолютного Розуму.

Список літератури

1. Аньєс Ів. Підручник із журналістики. Пишемо для газет. Київ : Києво-Могилянська академія, 2013. 544 с.
2. Батаєва К. Соціальна візуалістика і медіа-візуальність : навч. посібник. Київ : Кондор-Видавництво, 2017. 344 с.
3. Бойд-Баретт О. Медиа империализм. Харьков : Гуманитарный центр, Е. Н. Кочергина, 2018. 292 с.
4. Владимиров В. М. Вступ до спеціальності «Журналістика» : навч. посібник. Київ : МАУП, 2007. 166 с.
5. Вовк О. В., Черемський Р. А. Інфографіка як ефективний засіб навчання // Система обробки інформації. 2017. Вип. 4. С. 199–205.
6. Вольфф Ф. Журналістика газет і журналів. Київ: Центр вільної преси, 2017. 377 с.
7. Голубчак К., Костюк У. Інфографіка як основний інструмент візуальної комунікації в освітньому середовищі викладачів вищої освіти // Молодий вчений : науковий журнал. 2019. № 6. С. 296–299.
8. Гриценко О., Кривошея Г., Шкляр В. Основи теорії журналістської діяльності. Київ, 2000. 205 с.
9. Дроздова С. Історичні етапи розвитку інфографіки як засобу графічного представлення інформації. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. Серія «Історичні науки»,* 2017. Вип. 37. С. 237–241.
10. Жадько В. О. Журналістика та основи редакторської діяльності : навч. посібник. Київ : Знання, 2012. 272 с.
11. Животко А. Історія української преси // Наша наука і культура. 1999. 368 с.
12. Житарюк М. Теорії та моделі масової інформації : навч.-метод. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 244 с.
13. Журналістика: словник-довідник / авт.–уклад. І. Л. Михайлин. Київ : Академ-видав, 2013. 320 с.
14. Здоровега В. Вступ до журналістики. Львів, 1998. 77 с.
15. Здоровега В. Теорія і методика журналістської творчості : підручник. Львів : ПАІС, 2004. 268 с.
16. Ідея університету / упоряд. М. Зубрицька, Н. Бабалик, З. Рибчинська. Львів : Літопис, 2002. 304 с.
17. Каїро А. Функціональне мистецтво. Вступ до інфографіки та візуалізації. Львів : Вид-во УКУ, 2017. 348 с.

18. Кость С. Журналістика і війна : навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 414 с.

19. Кость С. Західноукраїнська преса першої половини ХХ ст. у всеукраїнському контексті (засади діяльності, періодизація, структура, особливості функціонування). Львів : Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. 514 с.

20. Крейг Р. Інтернет-журналістика: Робота журналіста і редактора у нових ЗМІ. Київ : Києво-Могилянська академія, 2007. 324 с.

21. Михайлин І. Журналістика як Всесвіт: Вибрані медіадослідження. Харків : Прапор, 2008. 512 с.

22. Михайлин І. Основи журналістики. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 496 с.

23. Конец журнализма: Индустрия, технология и политика / Под ред. А. Чарльза. Харьков : Гуманитарный центр, Е. Н. Николаева, 2016. 308 с.

24. Пітерс Дж. Д. Слова на вітрі: Історія ідеї комунікації. Київ : КМ Академія, 2004. 302 с.

25. Потятиник Б. Інтернет-журналістика. Львів : ПАІС, 2010. 246 с.

26. Рендол Р. Універсальний журналіст. Київ, 2007. 152 с.

27. Солодовник Д. Візуалізація інформації в журналістиці даних: бібліометричний аналіз наукових досліджень // Communications and Communicative Technologies. 2022. Вип. 22. С. 132–140.

28. Стівенс М. Виробництво новин: телебачення, радіо, інтернет. Київ : Києво-Могилянська академія, 2008. 407 с.

29. Шахіна І. Створення інфографіки за допомогою сучасних інтернет-сервісів // Наукові записки. 2015. Вип. 8(2). С. 58–64.

30. Шевченко В. Е. Форми візуалізації в сучасному журналі. Київ : Паливода А. В., 2013. 340 с.

31. Шмідт Я. Нова мережа: Ознаки, практики і наслідки веб 2.0. Київ : Центр Вільної Преси; Академія Української Преси, 2013. 284 с.

32. Штромайєр Г. Політика і мас-медіа. Київ : Києво-Могилянська академія, 2008. 303 с.

33. Baluk K. Nowe formy gatunków dziennikarskich w sieci. Przykład projektów «The New Times» // Dziennikarstwo i media. 2014. N 5. S. 83–95.

34. Bech-Karlsen Jo. Být přitom: Reportář jako metoda a žanr. Institutt for Journalistikk / Universitetsforlaget, 1991. 209 s.

35. Biecek P. Odkrywać! UjawniaćObjaśniać! Zbiór essejów o sztuce prezentowania danych. Warszawa, 2014.

36. Chyliński M., Russ-Mohl S. Dziennikarstwo. Warszawa, 2007. 438 s.

37. Journalistische Genres. München : UVK Verlaysyeselschaft Konstanz, 2016. 422 s.

38. Komunikacja wizualna w reklamie, public relations i w praise. Warszawa : Poltext, 2013. 312 s.

39. Mroziewicz Krz. Dziennikarz w głobalnej wiosce. Bydgoszcz; Warszawa : Branta, 2006. 287 s.

40. O reportáži, o reporterech. Univerzita Karlova v Praze : Nakladatelstvi Karolinum, 2010. 132 s.

41. Pisarek W. Nowa retoryka dziennikarska. Kraków : Universitas, 2002. 291 s.

42. Rozhovory o interview. Univerzita Karlova v Praze : Nakladatelstvi Karolinum, 2009. 170 s.

43. Słownik wiedzy o mediach. Park-Edukacja, 2009. 474 s.

44. Szews Prz. Infografika w praise i Internecie. Łódź : Wydawnictwo Uniwersytety Łódźkiego, 2020. 195 s.

45. Wojtak M. Gatunki prasowe. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2004. 327 s.

46. Wolny-Zmorzyński K., Kaliszewski A., Furman W. Gatunki dziennikarskie. Teoria. Praktyka. Język. Warszawa : Wydawnictwo Akademickie i Profesjonalne, 2009. 215 s.

47. Zasady i tajniki dziennikarstwo. Nowoczesność, 1996. 257 s.

48. Žurnalistika v informačni společnosti: digitalizace a internetizace žurnalistiky. Univerzita Karlova v Praze : Nakladatelství Karolinum, 2009. 196 s.

Іменний покажчик

Августин св. *59, 95*
Аквінський Т. *173*
Андрусів С. *90, 118*
Аньєс І. *85, 86, 97, 98, 101, 126*
Армстронг Дж. *174, 243–245*

Бабій О. *55*
Багряний І. *60, 102, 171, 181, 208, 209, 216*
Байрон Дж. *89, 92, 105*
Балаклицький М. *62*
Бандера С. *52, 85, 156, 179, 181, 185, 209, 240, 244, 245*
Барт *Р. 47, 90, 205, 206, 246, 249*
Бахтін М. *69*
Бердник О. *15*
Бех-Карлсен Й. *65–68*
Бідзіля Ю. *27*
Блек М. *219*
Бодріяр Ж. *90, 216, 250*
Бойд Е. *70*
Борхес Х. Л. *89, 95*
Брант Дж. *69*
Бранська Л. *49*
Будний В. *784, 105*
Булгаков М. *54*
Бульба-Боровець Т. *245*

Вавер М. *27*
Вавра Я. *49*
Вайхерт С. *32*
Вассиян Ю. *110, 209, 210, 219, 220, 225, 232, 237*
Веллс Г. *15*
Верн Ж. *15*
Виготський Л. *21*
Винниченко В. *55, 60, 88, 103, 108, 182*
Витанович І. *114, 116*
Вишенський І. *59, 103*
Вольни-Зможинський К. *62, 64, 65, 70, 77, 261, 263*
Вольтер *59, 62, 199, 227*

Габор Н. *150*
Гавлічек-Боровський К. *59*
Гашек Я. *151, 255*
Гегель *80, 82, 142, 166, 184, 211, 228*
Гердер Й. *59, 62*
Гете В. *59, 62, 64, 92, 201, 211*
Глузман С. *147*
Гобсбаум Е. Дж. *117, 118*
Голсуорсі Дж. *62*
Гончар О. *40, 54*
Горинь М. *147, 148*
Грицак Я. *170, 171*
Грімвейд Дж. *269*
Грімм Г. *62*
Грінченко Б. *60, 96*
Грушевський М. *60, 81, 82, 88, 91, 96, 108, 109, 110, 119, 134, 135, 144, 156, 172, 179, 181, 182, 213, 214*

Даніель М. *32*
Дацюк С. *163–165*
Декарт Р. *62, 138, 139*
Дерріда Ж. *90*
Дефо Д. *62*
Джеймс В. *20*
Джойс Дж. *95*
Дзюба І. *12, 54, 60, 62, 96, 242*
Дідро Д. *59*
Донцов Д. *10, 17, 52, 54, 55, 62, 87, 88, 91, 94, 96, 101, 103, 106, 110–113,121, 135, 144, 161–163, 167–170, 179, 184, 185, 205, 214, 216,*

218, 221–225, 230, 231, 233, –237, 243, 245, 255, 272
Драгоманов М. *94, 96, 103, 107, 162*
Драч І. *96*
Дюрер Г. *89*
Дяків О. *52*

Еко У. *62, 211, 219*
Епікур *59*

Єфремов С. *60, 102, 120, 172, 218*

Жид А. *62*
Житарюк М. *91*

Забужко О. *17, 18, 53, 62, 102, 118*
Зарембо К. *131–133, 135, 136, 142*
Здоровега В. *5, 6, 12, 22, 61, 82–84, 100, 104, 105,128, 129, 130, 140–143, 149,152, 175, 217, 218*
Зеров М. *55*

Йогансен М. *64*

Ільницький М. *84, 105, 147, 148*
Іщенко Н. *8*

Калішевський А. *62, 64, 65, 70, 261, 263*
Камю А. *62*
Капусцінський Р. *124*
Касьянов Г. *168, 169*

Кедрин Іван *10, 52, 186, 187, 225, 229*
Корнійчук О. *54*
Костельник Г. *62*
Костенко Л. *60*
Коцюбинська М. *60*
Коцюбинський Ю. *60, 95*
Кравець Д. *27*
Кравців Б. *231*
Кралюк П. *53*
Красицький І. *59*
Кубійович В. *245*
Куліш П. *17, 54, 60, 96, 119, 120*
Кульчинський Р. *24, 25*
Кундера М. *80, 82*

Лакофф Дж. *219*
Левицький Кость *114*
Лем С. *15, 35*
Лемкін Р. *148, 160*
Липа Ю. *10, 52, 62, 224*
Липинський В. *52, 103, 110, 156, 224, 240*
Лисяк-Рудницький І. *110*
Лозинський Є. *188*
Лозинський М. *10*
Локк Дж. *59, 62*

Мазепа І. *100, 101*
Маланюк Є. *10, 161*
Манн Г. *62*
Манн Т. *62*
Марк Твен *143*
Маркес Ґ. Ґ. *7, 149*
Мацишина І. *73*
Мельник А. *245*
Михайлин І. *13, 14, 52, 61–64, 74, 89–91, 93, 143, 152, 153*
Мілош Ч. *61, 80–82*
Міхновський М. *10, 60, 107, 156, 162, 233*
Міцкевич А. *9101, 168, 170, 180, 186, 204, 205*
Моем С. *7, 149*
Монтеск'є Ш. *62*
Москаленко А. *175*

Назарук О. *10, 62, 103, 162, 187, 115, 255*

Некрасов В. *60*
Нечуй-Левицький І. *96, 180*
Ніцше Ф. *59, 129, 130, 199, 207, 217*

Огієнко І. *52*
Огоновський О. *180*
Ольжич Олег *183, 231, 238*
Орвелл Д. *62, 133, 140, 141*
Ортега-і-Гасет Х. *62*

Павлик М. *60, 183*
Палацький Ф. *59*
Палій О. *119*
Панченко В. *53*
Парандовський Я. *53, 205, 235*
Партико З. *21, 167, 173, 174, 176, 177, 180, 202, 207, 208, 212, 213*
Паскаль Б. *59, 62*
Петлюра С. *10, 53, 88, 103, 117, 173, 180, 182, 238, 239*
Платон *20, 59, 61, 79, 95, 147, 211, 215, 226*
Пліній Молодший *59*
Плохій С. *119*
По А. Е. *123, 124*
Полтава П. *52, 113*
Потятиник Б. *16, 17, 91*
Почепцов Г. *19*

Рабле Ф. *59*
Расін М. *59*
Рассел Б. *20, 21, 155*
Рендол Д. *126–128*
Ріккер Р. *219*
Річардсон С. *59*
Русс-Мол С. *65*
Руссо Ж.-Ж. *60*
Рябчук М. *62, 111*

Саллюстій *59*
Сартр Ж.-П. *62*
Свіфт Дж. *59, 62*
Сверстюк Є. *60, 90*
Світличний І. *147*
Сенека *59, 61*
Сен-Бев Ш. *62*
Сковорода Г. *139, 151*
Скотт В. *59*
Скочко П. *60*
Словацький Ю. *59*
Смолич Ю. *64*
Снайдер Т. *32*
Сократ *79, 80, 82, 147, 200, 226, 227*
Солодка Л. *208*
Ставнійчук О. *26, 27*
Стерн Л. *59*
Стецько Я. *52, 85, 183, 245*
Стус В. *60, 242*

Томашевський Б. *85*
Томашівський С. *52, 183*

Уайльд О. *62*
Унамуно М. *62*

Фінк Хр. *27*
Франко І. *6, 7, 10, 11, 17, 22, 52, 54, 55, 59, 60, 62, 88, 89, 91, 92, 95, 96, 101, 102, 103, 105, 107, 110, 113, 133, 134, 136–138, 143, 156–158, 162, 167, 168, 170, 179, 180, 182, 183, 185, 186, 188, 203, 204, 216, 218, 230, 233, 237*
Фурман В. *64, 261, 263*

Хакслі О. *141*
Харчук Р. *90*
Хвильовий М. *60, 88, 96, 97, 103, 110, 112*
Хилінський М. *65*
Хомишин Г. *162*

Чапек К. *151*
Чорновол В. *60, 242*

Шалайський О. *33*
Шаповал Ю. *53*
Шатобріан Ф. *62*
Шафарик П. *59*
Шевченко Т. *54, 59, 106, 110, 119, 188, 210, 233, 242, 259, 260*
Шекеряк Я. *27*
Шептицький А. *52, 59, 254*
Шкляр В. *153*
Шлегель Ф. *62*
Шлемкевич М. *17, 143, 236*
Шопенгауер А. 7, 175, 188–*202, 230*
Шоу Б. *62*
Шпенглер О. *111*
Шухевич Р. *52, 245*

Янів В. *110*

КОСТЬ Степан Андрійович

АНАЛІТИЧНА ЖУРНАЛІСТИКА

Навчальне видання

Редактор *Ірина Лоїк*
Обкладинка *Маргарита Білобринь*
Макет і верстка *Ольги Кузьмич*

Підписано до друку 06.11.2025. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Minion Pro.
Умовн. друк. арк. 17.75. Тираж 100 пр.

Видавець та виготовлювач:
Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська, 1, м. Львів, 79007.
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи.
Серія ДК від 13.12.2007 р.